

NATURA 2000 - STANDARDOWY FORMULARZ DANYCH

dla obszarów specjalnej ochrony (OSO),
proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (pOZW),
obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty (OZW) oraz
specjalnych obszarów ochrony (SOO)

OBSZAR PLH080060
NAZWA
OBSZARU Uroczyska Borów Zasięckich

ZAWARTOŚĆ

- [1. IDENTYFIKACJA OBSZARU](#)
- [2. POŁOŻENIE OBSZARU](#)
- [3. INFORMACJE PRZYRODNICZE](#)
- [4. OPIS OBSZARU](#)
- [5. STATUS OCHRONY OBSZARU](#)
- [6. POWIĄZANIA OBSZARU](#)
- [7. MAPA OBSZARU](#)

1. IDENTYFIKACJA OBSZARU

1.1. Typ B	1.2. Kod obszaru PLH080060	Powrót
---------------	-------------------------------	------------------------

1.3. Nazwa obszaru

Uroczyska Borów Zasięckich

1.4. Data opracowania 2009-02	1.5. Data aktualizacji 2024-03
----------------------------------	-----------------------------------

1.6. Instytucja lub osoba przygotowująca wniosek:

Nazwisko/Organizacja: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Adres: Polska Al. Jerozolimskie 136 Warszawa 02-305
Adres e-mail: kancelaria@gdos.gov.pl

Data zaproponowania obszaru jako OZW:	2007-03
Data zatwierdzenia obszaru jako OZW(*):	2012-01
Data objęcia obszaru ochroną SOO:	2022-06
Krajowe odniesienie prawne dla formy ochrony SOO:	rozp. MKiŚ z dn. 28 kwietnia 2022 r. w spr. soo Uroczyska Borów Zasięckich (PLH080060)

Wyjaśnienia:	Powiększenie - 10.2009 r.
--------------	---------------------------

2. POŁOŻENIE OBSZARU

[Powrót](#)

2.1. Położenie centralnego punktu [wartości dziesiętne stopni]:

Długość geograficzna
14.8439

Szerokość geograficzna
51.7455

2.2. Powierzchnia [ha]:
4375.36

2.3. Obszar morski [%]
0.0

2.5. Kod i nazwa regionu administracyjnego

Kod poziomu NUTS 2

Nazwa regionu

PL43

Lubuskie

2.6. Region biogeograficzny

Kontynentalny (100.0
%)

3. INFORMACJE PRZYRODNICZE

[Powrót](#)

3.1. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk:

Typy siedlisk wymienione w załączniku I						Ocena obszaru			
Kod	PF	NP	Pokrycie [ha]	Jaskinie [liczba]	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
2330			0.88		M	A	C	B	C
3130			9.62		G	B	C	B	B
3150			18.11		G	A	C	A	A
3160			0.88		M	B	C	C	C
3260			0.53		M	B	C	B	B
4030			2.63		M	A	C	A	C
6230			1.53		M	A	C	A	B
6410			17.6		G	B	C	A	A
6430			0.88		M	B	C	B	C
6510			439.29		M	A	C	B	A
7110			2.63		M	A	C	B	B
7140			12.83		G	A	C	B	A
7150			9.52		G	B	C	B	A
7210			0.13		G	A	C	A	B
7230			1.87		G	C	C	C	C
9170			42.15		G	B	C	A	A

9190		17.86		G	B	C	A	A
91D0		62.03		G	B	C	B	B
91E0		440.32		G	A	C	B	A
91F0		24.94		M	A	C	B	B

- PF: dla typów siedlisk, do których mogą odnosić się zarówno formy priorytetowe, jak i niepriorytetowe (6210, 7130, 9430) należy wpisać „x” w kolumnie PF celem wskazania formy priorytetowej.
- NP: jeśli dany typ siedliska nie istnieje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Pokrycie: można wpisywać z dokładnością do wartości dziesiętnych.
- Jaskinie: w przypadku siedlisk typu 8310 i 8330 (jaskinie) należy podać liczbę jaskiń, jeśli nie są dostępne szacunkowe dane na temat powierzchni.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe).

3.2. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEG oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków

Gatunki					Populacja na obszarze						Ocena obszaru			
Grupa	Kod	Nazwa naukowa	S	NP	Typ	Wielkość		Jednostka	Kategoria	Jakość danych	A B C D	A B C		
						Min	Maks		C R V P		Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
M	1308	Barbastella barbastellus			r	19	29	i	P	M	D			
A	1188	Bombina bombina			p	80	1180	i		M	C	B	C	C
M	1352	Canis lupus			p	2	2	i		M	D			
M	1337	Castor fiber			p	1	5	i		M	D			
I	1088	Cerambyx cerdo			p				R	M	C	B	C	B
F	1096	Lampetra planeri			p	7	10	i	P	M	D			
I	1042	Leucorrhinia pectoralis			p				P	DD	D			
M	1355	Lutra lutra			p	24	30	i		M	C	B	C	C
F	1145	Misgurnus fossilis			p	1	5	i	P	G	D			
F	5339	Rhodeus amarus			p	5	10	i	P	M	D			
A	1166	Triturus cristatus			p				P	DD	D			
I	1014	Vertigo angustior			p	2000	2500	area	C	M	C	B	C	C
I	1016	Vertigo moulinsiana			p	2500	3000	area	R	M	C	B	C	C

- Grupa: A = płazy, B = ptaki, F = ryby, I = bezkręgowce, M = ssaki, P = rośliny, R = gady.
- S: jeśli dane o gatunku są szczególnie chronione i nie mogą być udostępnione publicznie, należy wpisać „tak”.
- NP: jeśli dany gatunek nie występuje już na danym terenie, należy wpisać „x” (opcjonalnie).
- Typ: p = osiadłe, r = wydające potomstwo, c = przelotne, w = zimujące (w przypadku roślin i gatunków niemigrujących należy użyć terminu „osiadłe”).
- Jednostka: i = osobniki pojedyncze, p = pary lub inne jednostki według standardowego wykazu jednostek i kodów zgodnego ze sprawozdawczością na podstawie art. 12 i 17 (zob. [portal referencyjny](#)).
- Kategorie liczebności (kategoria): C = powszechne, R = rzadkie, V = bardzo rzadkie, P = obecne -

- wypełnić, jeżeli brak jest danych (DD), lub jako uzupełnienie informacji o wielkości populacji.
- Jakość danych: G = „wysoka” (np. na podstawie badań); M = „przeciętna” (np. na podstawie częściowych danych i ekstrapolacji); P = „niska” (np. zgrubne dane szacunkowe); DD = brak danych (kategorię tę należy stosować wyłącznie, jeśli nie da się dokonać nawet zgrubnej oceny wielkości populacji - w takiej sytuacji można pozostawić puste pole dotyczące wielkości populacji, jednak pole „Kategorie liczebności” musi być wypełnione).

4. OPIS OBSZARU

4.1. Ogólna charakterystyka obszaru

[Powrót](#)

Klasa siedliska przyrodniczego	Pokrycie [%]
N06	2.69
N16	21.51
N23	0.01
N19	14.39
N07	1.71
N17	48.96
N10	9.57
N12	1.16
Ogółem pokrycia siedliska przyrodniczego	100

Dodatkowa charakterystyka obszaru:

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Uroczyska Borów Zasięckich PLH080060 w całości leży w województwie lubuskim, w powiecie żagańskim, w gminach: Brody (wiejska), Lubsko (miejsko-wiejska), Tuplice (wiejska). Obszar położony jest głównie w mezoregionie fizycznogeograficznym Kotliny Zasięckiej (317.23). Niemal cały obszar leży na terenie korytarza ekologicznego Łużyce GKZ-3. Uroczyska Borów Zasięckich to jeden z najcenniejszych fragmentów kompleksu promocyjnego „Bory Lubuskie”. W obszarze dominują drzewostany borowe, jednak występuje tam znaczna mozaika siedlisk, co związane jest przede wszystkim z bogatą siecią hydrograficzną oraz rozproszonymi na całym obszarze ekosystemami wodno-błotnymi i torfowiskowymi. Obszar bezpośrednio związany jest z inntmi formami przyrody tzn. w jego granicach znajduje się rezerwat przyrody Żurawno, 5 użytków ekologicznych oraz 4 pomniki przyrody. Obszar pokrywa się również w części z Parkiem Krajobrazowym Łuk Mużakowa oraz obszarem chornionego krajobrazu Zachodnie Okolice Lubuska.

4.2. Jakość i znaczenie

Przedmiotami ochrony w obszarze są siedliska przyrodnicze: 3130, 3150, 3260, 6410, 7140, 7150, 7210, 7230, 9170, 9190, 91D0, 91E0, a także gatunki: kumak nizinny, wydra, poczwarówka zwężona i jajowata - ujęte w załączniku I i II Dyrektywy siedliskowej.

3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto Nanojuncetea Siedlisko występuje w obszarze na dwóch płatach o łącznej powierzchni 9,62 ha. Najbardziej istotne jest duże stanowisko bogate w charakterystyczne gatunki roślin, położone w rejonie Tuplic. Ma ono dobre perspektywy ochrony ze względu na dużą powierzchnię i brak silnego oddziaływania ze strony negatywnych procesów.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C powierzchnia siedlisk w obszarze jest mniejsza niż 2% krajowych zasobów.

Reprezentatywność: B (znacząca) Siedlisko jest dobrze wykształcone i bogate w gatunki charakterystyczne, w tym gatunki cenne osiągające tu wschodnią granicę zasięgu.

Stan zachowania: B (dobry stan zachowania): Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) – siedlisko dobrze wykształcone, jednak odbiega od wzorca fitosocjologicznego poprzez zwiększony udział

ekspansywnego situ członowatego. Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy) - przewidywanym potencjalnym długotrwałym oddziaływaniem na siedlisko mogą być kolejne lata suszy, która aktualnie nie oddziałuje w sposób istotny na zasadniczą stwierdzoną powierzchnię siedlisk.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra) – siedlisko jest na obszarze wykształcone w wartościowej przyrodniczo postaci, typowej dla zachodniej Polski, która jest głównym miejscem występowania tego siedliska w kraju.

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne (ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion)

Siedlisko w obszarze występuje w podtypie 3150-1 (jeziora eutroficzne) i obejmuje 4 niewielkie śródlądne jeziora, otoczone torfowiskami i borami sosnowymi o wspólnej powierzchni 18,11 ha. Siedlisko jest dobrze zachowane, woda cechuje się właściwymi parametrami fizyko-chemicznymi.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C powierzchnia siedliska 3150 w obszarze jest mniejsza niż 2% krajowych zasobów.

Reprezentatywność: A (doskonała) jeziora reprezentują ubogi florystycznie typ jezior eutroficznych, jednak nie postrzegają się jako zniekształcenie.

Stan zachowania: A (doskonały stan zachowania): Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana).

Zbiorowiska nymfeidów, elodeidów i pleustofitów są reprezentowane przez niewielką liczbę zespołów i nie są wykształcone na dużej powierzchni, co nie jest w żaden sposób wyrazem zniekształceń w strukturze siedliska, a raczej jego lokalną specyfiką. Stopień zachowania funkcji: I (doskonałe perspektywy) W skali

10-lecia nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań, które mogłyby pogorszyć stan siedliska.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (doskonała) – nie identyfikuje się znaczących zniekształceń w odniesieniu do siedliska w obszarze a fakt położenia w mozaice siedlisk naturalnych w kompleksach z torfowiskami, w tym źródłkowymi, ciekami, olsami, łęgami i lasami iglastymi nadaje tutejszym jeziorom istotną rolę ekologiczną w funkcjonowaniu całego obszaru.

6410 Zmienneowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 17,60 ha. Łąki te występują w rozproszeniu w kompleksach z lasami łęgowymi i zbiorowiskami szuwarowymi na obrzeżach dolin rzecznych. Cechują się umiarkowanym bogactwem florystycznym. Większość stwierdzonych płatów jest użytkowana kośnię, przy czym koszenie jest późne i nieregularne, co dobrze wpływa na strukturę i funkcje siedliska, umożliwiając trwanie fitocenozy ze związku Molinion jednocześnie ograniczając zarastanie krzewami i drzewami.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C – poniżej 2% zasobów krajowych.

Reprezentatywność: B (dobra) – łąki trzęślicowe na obszarze badań są dość jednolite i cechują się ubogim składem florystycznym, przy udziale sitów: *Juncus conglomeratus*, *Juncus effusus* i *Juncus acutiflorus*.

Udział tych gatunków wskazuje na zespół Junco-Molinietum, który jest znacznie uboższy niż zespół centralny związku, a jego występowanie jest typową cechą dla zachodniej Polski, gdzie sięga zasięg *J. acutiflorus*.

Stan zachowania: A (doskonały stan zachowania) Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) – stosunkowo typowe postaci uboższego florystycznie zespołu Junco-Molinietum. W żadnym ze stanowisk nie obserwowano gatunku uważanego za charakterystyczny dla zespołu – czarcikęsa łąkowego i nie we wszystkich płatach były obecne wszystkie 3 wyróżniające gatunki situ. Te odstępstwa od typowej postaci zespołu skutkują obniżeniem oceny stopnia zachowania struktury. Stopień zachowania funkcji: I (doskonałe perspektywy) – nie przewiduje się pogorszenia stanu siedliska, pod warunkiem utrzymania użytkowania kośnego.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (doskonała) – istotną cechą obszaru jest skupianie sumarycznej znaczącej powierzchni siedliska w jednolitej postaci zespołu Junco-Molinietum, który jest lokalną typową postacią siedliska, ale rzadką w skali kraju. Mimo odstępstw od wzorca syntaksonomicznego, obszar spełnia ważną rolę w zachowaniu różnorodności postaci siedliska 6410 w Polsce.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*)

Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 12,83 ha. Torfowiska przejściowe występują w rozproszeniu w zagłębieniach terenu, w dolinach cieków i w otoczeniu jezior eutroficznych.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C – poniżej 2% w skali kraju.

Reprezentatywność: A (doskonała) – dobrze zachowane torfowiska przejściowe reprezentują typowe postacie siedliska z wysokim pokryciem warstwy torfowców i typowym zestawem gatunków charakterystycznych roślin naczyniowych.

Stan zachowania: B (dobry stan zachowania) Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) w skali obszaru obok obiektów cechujących się właściwie zachowaną strukturą obecne są również przesuszone i zdegradowane płyty, z udziałem gatunków ekspansywnych (głównie *Molinia caerulea*, *Phragmites australis*) i zubożałe florystycznie, co daje w sumie ocenę stopnia zachowania struktury II. Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy) – przy utrzymaniu się obecnego trendu występowania lat suchych i postępujących zmian klimatycznych, w dającej się przewidzieć perspektywie wiemy, że siedlisk mokradłowych, a w pierwszym rzędzie torfowisk przejściowych, będzie ubywało. Rozpatrując jednak perspektywy na zachowanie funkcji w 10-ciolecie obowiązywania PZO, perspektywy zachowania oceniono jako dobre.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (doskonała) –Tutejsze torfowiska są wciąż stosunkowo dobrze zachowane a tempo ich degradacji związanej ze zmianami klimatu nie jest tak szybkie jak w wielu innych rejonach zachodniej Polski, stąd tutejsze torfowiska są jednym z najbardziej kluczowych siedlisk przyrodniczych obszaru (podobnie jak pokrewne ekologicznie siedliska 7150 i 91D0).

7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*

Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 9,52 ha. To jedno z najcenniejszych siedlisk obszaru ulega w ostatnich latach postępującej degradacji ze względu na panującą suszę.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C (poniżej 2%, również po uwzględnieniu zmian w klasyfikacji i eliminacji błędu klasyfikowania torfowisk przejściowych z przygielką białą jako siedlisku 7150.

Reprezentatywność: B (dobra) – płyty siedliska, które są zachowane w najlepszej postaci dzięki dobremu uwodnieniu cechują się niepełnym lokalnym zestawem gatunków charakterystycznych dla siedliska. W 2022 Na żadnym z płatów nie stwierdzono np. ponikła wielolodygowego *Eleocharis multicaulis*, a przygielkę brunatną *Rhynchospora fusca* – tylko na jednym.

Stan zachowania: B (dobry stan zachowania); Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) – większość płatów zubożała florystycznie, z 2-3 gatunkami charakterystycznymi, większość też przesuszona ze znacznym udziałem *Molinia caerulea* Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy) – przy mniej suchych latach, większość płatów siedliska wykazuje zdolność do regeneracji pod warunkiem poprawy uwilgotnienia podłoża. Jeśli trend występowania susz się utrzyma (na co wskazują prognozy i kierunek zmian klimatycznych) siedlisko będzie stopniowo zanikało, jednak intensywność tego procesu jest niemożliwa do przewidzenia.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (doskonała) – obszar chroni jedno z większych skupień siedliska 7150 w regionie, a tym samym jest istotne dla ochrony siedliska w skali kraju (występowanie typowych postaci siedliska 7150 ograniczone jest po południowo-zachodniej i północno-zachodniej części Polski).

7210 Torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*)

W granicach obszaru siedlisko występuje na jednym stanowisku o powierzchni 0,13 ha w postaci szuwaru kłociowego *Cladietum marisci* nad Jeziorem Głębokim. Siedlisko jest dobrze zachowane i nie obserwuje się znaczących negatywnych oddziaływań.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C (poniżej 2% powierzchni siedliska w Polsce).

Reprezentatywność: A (doskonała) – typowo wykształcony szuwar kłociowy w strefie litoralu jeziora eutroficznego.

Stan zachowania: A (doskonały stan zachowania) Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) – szuwar *Cladietum mariscii*, bez mchów brunatnych ani dolnej warstwy roślin zielnych zanurzonych między kępami kłoci; typowy dla strefy litoralnej jezior, ma postać pasa o szerokości maksymalnej 4-5m. Stopień zachowania funkcji: I (doskonale perspektywy) – nie przewiduje się żadnych znaczących oddziaływań mogących mieć przełożenie na istotne niekorzystne zmiany w siedlisku.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra) – występowanie siedliska w obszarze ma dość istotne znaczenie dla jego ochrony, jednak nie jest to duża powierzchnia.

7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk

Siedlisko występuje w postaci niewielkich płatów pośród wilgotnych łąk i szuwarów w dolinach cieków o łącznej powierzchni 1,87 ha. Siedlisko utrzymuje się tylko w dobrze uwodnionych partiach dolin rzecznych, zwykle w pobliżu stagnujących rowów czy skanalizowanych koryt rzecznych.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C (poniżej 2% powierzchni siedliska w Polsce).

Reprezentatywność: C (znacząca) – zubożałe fitocenozy porastające zaburzone hydrologicznie niewielkie płaty siedlisk. Mała reprezentacja gatunków charakterystycznych, bardzo niewielka różnorodność zbiorowisk, brak cennych gatunków roślin.

Stan zachowania: C (średni stan zachowania). Stopień zachowania struktury: III (średnio zachowana lub częściowo zdegradowana) – fitocenozy zubożałe, różnorodność zbiorowisk bardzo niewielka

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy) – siedlisko wrażliwe na spadek poziomu wody, utrzymuje się jeszcze tylko w wąskich strefach wokół stojących rowów i wolno płynących koryt cieków. Możliwość

odtworzenia: II – możliwe przy średnim nakładzie środków. Przy spadku powierzchni siedliska działania ochronne wymagają budowania zastawek i zatrzymania/przywrócenia dobrego uwodnienia siedliska. Ocena ogólna (ranga w obszarze): C (znacząca) – obszar chroni fragmenty siedliska 7230, które w większej części województwa ma taką właśnie zdegradowaną postać.

9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum)

Siedlisko w obszarze występuje na powierzchni 42,15 ha. Poza 2 głównymi płatami znajdującymi się w rejonie dawnego parku pałacowego w Dłużku oraz w południowo- zachodniej części obszaru, w dolinie skanalizowanego i wyschniętego cieku, płaty siedliska występują punktowo w mozaice z innymi siedliskami – najczęściej na obrzeżach dolin drobnych cieków. W enklawie obszaru w okolicy Grabówka występuje punktowo w krajobrazie dęb rowowo-grądowo-łęgowym, gdzie jego niewielkie, bardzo słabo wyodrębnione z dąbrów i łęgów płaty zostały włączone w powierzchnię siedliska 9190.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C (mniej niż 2% zasobów krajowych) Reprezentatywność: B (dobra) – udział starych drzew, zasobność w martwe drewno i mikrosiedliska drzewne są istotnymi i rzadko zachowanymi składowymi siedliska, co stawia tutejsze grądy wśród szczególnie cennych, pomimo zniekształceń w charakterystycznej kombinacji florystycznej.

Stan zachowania: A (doskonały stan zachowania) Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) – udział gatunków inwazyjnych oraz odstępstwa od wzorca syntaksonomicznego (fragmenty przejściowe do żyznych buczyn i łęgów dębowo-wiązowych) są zaburzeniami nieco równoważonymi rzadko spotykaną zasobnością w martwe stare drzewa, udział żywych drzew pomnikowych, dużą różnorodność mikrosiedlisk drzewnych, zróżnicowaną strukturę drzewostanu o znacznym stopniu naturalności itd. Stopień zachowania funkcji: I (doskonałe perspektywy) – nie przewiduje się znaczących negatywnych procesów;

Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (doskonała) – pomimo istniejących zniekształceń w aspekcie florystycznym, ekologiczne funkcje tutejszych grądów należy ocenić wysoko i stąd ich zachowanie jest ważnym aspektem całego obszaru Natura 2000.

9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)

Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 17,86 ha. Kwaśne dąbrowy występują w rozproszeniu na całym terenie obszaru, w postaci niewielkich kęp zlokalizowanych pośród borów sosnowych. Dąbrowy porastające zbocza nad korytem Tymnicy są zbiorowiskami naturalnymi, zasobnymi zarówno w martwe drewno jak i mikrosiedliska drzewne.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C mniej niż 2% zasobów krajowych.

Reprezentatywność: B (dobra) – najbardziej naturalne są dąbrowy na zboczach nad korytem Tymnicy, jednak w obrębie tego stanowiska fitocenozy odbiegają często od wzorca syntaksonomicznego.

Stan zachowania: A (doskonały stan zachowania) Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) – ekologiczne funkcje niektórych fragmentów (udział mikrosiedlisk, martwego drewna, struktura drzewostanu) stanowią dobrze zachowaną strukturę. Stopień zachowania funkcji: I - nie przewiduje się znaczących negatywnych procesów.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (doskonała), jest wynikiem podsumowania powyższych ocen.

91D0 Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne Siedlisko w obszarze zajmuje powierzchnię 62,03 ha. Bory bagienne występują w zagłębieniach terenu, w miejscach przesuszonych torfowisk i na obrzeżach dolin rzecznych. Stanowią postacie zespołu *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, mniej typowe w kompleksach dolin rzecznych, gdzie przechodzą w zbiorowiska z klasy *Alnetea glutinosa* nawiązujące do zbiorowisk *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis* oraz w łęgi *Fraxino-Alnetum*.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny: Powierzchnia względna: C (poniżej 2% powierzchni siedliska w Polsce).

Reprezentatywność: B (dobra) – obecnie większość płatów siedliska jest znacząco zdegradowana przez przesuszenie i wnikanie gatunków ekspansywnych (jeżyny, trzęślica).

Stan zachowania: B (dobry stan zachowania) Stopień zachowania struktury: II (dobrze zachowana) zniekształceniem jest wyschnięcie i powolna sukcesja w stronę *Molinio-Pinetum* i dalszych zbiorowisk.

Stopień zachowania funkcji: II (dobre perspektywy) – przy utrzymującej się aktualnej suszy stan borów i lasów bagiennych będzie się pogarszał. Możliwość odtworzenia: I – w skali 10-lecia PZO siedlisko powinno być chronione biernie.

Ocena ogólna (ranga w obszarze): B (dobra) – siedlisko zajmuje znaczną powierzchnię i cechuje się udziałem typowych gatunków a także cennych elementów przyrody w skali kraju – przede wszystkim występującym w rozproszeniu długosz królewski *Osmunda regalis*.

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe

Siedlisko zajmuje w obszarze pow. 440,32 ha. Dobrze zachowane płaty łęgu z funkcjonującymi źródłiskami położone są w pasie około 20 m od koryta rzeki. Te fragmenty znajdują się wciąż we właściwym stanie zachowania. Poza tą strefą ze względu na deficyt opadów i zachodzące zmiany klimatyczne, łęgi są wyraźnie przesuszone, co skutkuje zanikiem wielu typowych gatunków runa, uproszczeniem jego struktury i ekspansją gatunków niepożądanych, przede wszystkim jeżyn.

W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, siedlisko w obszarze otrzymało następujące oceny:

Powierzchnia względna: C (mniej niż 2% krajowych zasobów).

Reprezentatywność: A (doskonała) – wśród tutejszych łęgów olszowych występuje duża różnorodność form, z których najcenniejsze, o bardzo dobrze wykształconej, bogatej strukturze fitocenozy, znajdują się na źródłiskach przy samym korycie (przede wszystkim Pstrąga).

Stan zachowania: B Ocena ogólna (ranga w obszarze): A (Doskonała) – duży stopień naturalności i bardzo znaczna powierzchnia siedliska w obszarze sprawiają, że jest ono jednym z głównych siedlisk chronionych w ramach tego obszaru .

3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*)

Weryfikacja występowania siedliska w obszarze

1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*

Wielkość populacji określono w przedziale 80-180 osobników, na podstawie wskaźnika populacji, osobniki dorosłe. Gatunek stwierdzono na 4 stanowiskach zlokalizowanych na wypłyceniach stawów, w roślinności szuwarowej.

Ocena populacji: C: $2\% \geq p > 0\%$

Stan Zachowania: B (dobry), obszar obfituje w miejsca podmokłe, wydaje się więc, że ma potencjał dot. występowania gatunku - stopień zachowania cech siedliska gatunku istotnych z punktu widzenia jego biologii uznano za dobrze zachowany (II elementy dobrze zachowane).

Izolacja ocena C: kumak w Polsce występuje na całym niżu – należy więc uznać, iż populacja obszaru jest nieizolowana w obrębie rozległego arealu występowania – stąd ocena izolacji C.

Na podstawie powyższych gatunek uzyskał ocenę ogólną C.

1355 Wydra *Lutra lutra*

Gatunek stwierdzono na 6 stanowiskach, wielkość populacji oszacowano na min 24 - 30 osobników .
Siedliska wydry znajdują się na stawach hodowlanych oraz na rzece Tymnica i mniejszych ciekach wodnych.
Ocena populacji: C: $2\% \geq p > 0\%$;
Stan Zachowania: B (dobry), obszar obfituje w miejsca podmokłe zasobne w płazy stanowiące obok ryb główny składnik pokarmu wydry, wydaje się więc, że obszar ma potencjał dot. występowania gatunku - stopień zachowania cech siedliska gatunku istotnych z punktu widzenia jego biologii uznano za dobrze zachowany (stopień II), tym samym nie było konieczne określanie podkryterium „możliwości odtworzenia”;
Izolacja ocena C: wydra występuje w całym krajowym regionie kontynentalnym – należy więc uznać, iż populacja obszaru jest nieizolowana w obrębie rozległego arealu występowania – stąd ocena izolacji C.
Na podstawie powyższych gatunek uzyskał ocenę ogólną C.

1014 Poczwarówka zwężona *Vertigo angustior*

Gatunek stwierdzono na 1 stanowisku w okolicy m. Proszów. Stanowisko otoczone lasem, które porasta w części turzycą błotną oraz trzcina pospolita.

Wielkość populacji określa się w przedziale 2000-2500 m²

Ocena populacji: C: $2\% \geq p > 0\%$;

Stan Zachowania: B (dobry), w obszarze istnieje jeszcze co najmniej kilka obszarów spełniających wymogi siedliskowe gatunku – wydaje się więc, że obszar ma potencjał dot. występowania gatunku - stopień zachowania cech siedliska gatunku istotnych z punktu widzenia jego biologii uznano za dobrze zachowany (stopień II), tym samym nie było konieczne określanie podkryterium „możliwości odtworzenia”;

Izolacja ocena C: poczwarówka zwężona występuje w całym krajowym regionie kontynentalnym – należy więc uznać, iż populacja obszaru jest nieizolowana w obrębie rozległego arealu występowania – stąd ocena izolacji C.

Na podstawie powyższych gatunek uzyskał ocenę ogólną C.

1016 Poczwarówka jajowata *Vertigo moulinsiana*

Gatunek stwierdzono na 2 stanowiskach w okolicy m. Proszów. Stanowiska otoczone lasem, porośnięte w części turzycą błotną oraz trzcina pospolita.

Wielkość populacji określa się w przedziale 2500-3000 m².

Ocena populacji: C: $2\% \geq p > 0\%$;

Stan Zachowania: B (dobry), w obszarze istnieje jeszcze co najmniej kilka obszarów spełniających wymogi siedliskowe gatunku – wydaje się więc, że obszar ma potencjał dot. występowania gatunku - stopień zachowania cech siedliska gatunku istotnych z punktu widzenia jego biologii uznano za dobrze zachowany (stopień II), tym samym nie było konieczne określanie podkryterium „możliwości odtworzenia”;

Izolacja ocena C: poczwarówka jajowata występuje w całym krajowym regionie kontynentalnym, jednakże wydaje się częstsza na niżu – należy więc uznać, iż populacja obszaru jest nieizolowana w obrębie rozległego arealu występowania – stąd ocena izolacji C.

Na podstawie powyższych gatunek uzyskał ocenę ogólną C.

Ponadto w granicach obszaru stwierdzono występowanie siedlisk: 4030, 6230, 6430 oraz wilka, bobra, żalotki większej i traszki grzebieniastej, piskorza, różanki, minoga strumieniowego, mopka zachodniego, które nie są przedmiotami ochrony obszaru.

1352 Wilk szary *Canis lupus*

Liczebność populacji w obszarze określa się na 2 osobniki, co oznacza, że nie przekracza ona 0,5% populacji krajowej. Dodatkowo stwierdzono, iż gatunek nie rozmnaża się w obszarze. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

1337 Bóbr europejski *Castor fiber*

Liczebność populacji w obszarze określa się w przedziale 1-5 osobników, co oznacza, że nie przekracza ona 0,5% populacji krajowej. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*

Zgodnie z treścią projektu planu ochrony rezerwatu przyrody „Żurawno”, odłowiono 1 osobnika na terenie

rzeki Tymnicy. Należy wziąć pod uwagę, iż trwające przez długi czas okresy suszy powodują utrzymywanie się bardzo niskiego stanu rzeki a w górnym odcinku do wysychania koryta co oddziałuje niekorzystnie na stan siedliska. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

5339 Różanka *Rhodeus amarus* Zgodnie z treścią projektu planu ochrony rezerwatu przyrody „Żurawno”, odłowiono 5 osobników w rez. Żurawno. Reprezentowana jest tylko jedna klasa wiekowa. Brak osobników młodocianych. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

1096 Minóg strumieniowy *Lampetra planeri*

Zgodnie z treścią projektu planu ochrony rezerwatu przyrody „Żurawno”, odłowiono 7 osobników minoga strumieniowego na terenie rzeki Tymnicy. Trwające przez długi czas okresy suszy powodują utrzymywanie się bardzo niskiego stanu rzeki. a w górnym odcinku do wysychania koryta. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

1308 Mopek zachodni *Barbastella barbastellus*

Zgodnie z treścią projektu planu ochrony rezerwatu przyrody „Żurawno”, liczba przelotów (jednostek aktywności) gatunku w obszarze wyniosła 19. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

1042 Żalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*

Kategorię liczebności w obszarze określa się jako P-obecne. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

1166 Traszka grzebieniasta *Triturus cristatus*

Kategorię liczebności w obszarze określa się jako P-obecne. W oparciu o przeprowadzone rozpoznanie, gatunek w obszarze otrzymał następujące oceny: D- populacja nieistotna.

*Siedliska 2330, 3160, 4030, 6230, 6430, 6510, 7110, 91F0 i kozioróg dębosz (1088) oczekują na decyzję Komisji Europejskiej w sprawie ich usunięcia z listy przedmiotów ochrony obszaru.

4.3. Zagrożenia, presje i działania mające wpływ na obszar

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar

Oddziaływania negatywne			
Poziom	Zagrożenia i presje [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
L	G05.07		i
H	G05.04		i
M	J02.05		i
H	E03		i
M	I02		i
Oddziaływania pozytywne			
Poziom	Działania, zarządzanie [kod]	Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod]	Wewnętrzne / zewnętrzne [i o b]
M	B02		b
L	A01		b

Poziom: H = wysoki, M = średni, L = niski.

Zanieczyszczenie: N = stosowanie azotu, P = stosowanie fosforu/fosforanów, A = stosowanie

kwasów/zakwaszanie, T = toksyczne chemikalia nieorganiczne,

O = toksyczne chemikalia organiczne, X = zanieczyszczenia mieszane.

i = wewnętrzne, o = zewnętrzne, b = jednocześnie.

4.4. Własność (opcjonalnie)

Typ		[%]
Publiczna	Krajowa/federalna	0
	Kraj	0
	związkowy/województwo	0
	Lokalna/gminna	0
	Inna publiczna	0
Własność łączna lub współwłasność		0
Prywatna		0
Nieznana		100
Suma		100

4.5. Dokumentacja (opcjonalnie)

1. BULiGL oddział w Gorzowie Wielkopolskim. 2022. Dokumentacja do projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego Łuk Mużakowa Etap I wraz z raportem z prac terenowych. Opracowanie wykonane na zlecenie ZPK województwa Lubuskiego. 2. Inwentaryzacja siedlisk Natura 2000 w Lasach Państwowych, 2007. 3. Jerzak L., Gabryś G. (red.) 2007 Leśny Kompleks Promocyjny "Bory Lubuskie". 4. Klub Przyrodników. 2019. Projekt planu ochrony rezerwatu przyrody „Żurawno”. Opracowanie wykonane na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim. 5. Komag Consulting. 2022. Dokumentacja planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Uroczyska Borów Zasięckich PLH080060. Opracowanie wykonane na zlecenie RDOŚ w Gorzowie Wielkopolskim

5. STATUS OCHRONY OBSZARU (OPCJONALNIE)

5.1. Istniejące formy ochrony na poziomie krajowym i regionalnym:

[Powrót](#)

Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]	Kod	Pokrycie [%]
PL04	90.02	PL03	3.17	PL02	0.52

5.2. Powiązanie opisanego obszaru z innymi formami ochrony:

na poziomie krajowym lub regionalnym:

Kod rodzaju	Nazwa terenu	Rodzaj	Pokrycie [%]
PL03	Park Krajobrazowy Łuk Mużakowa	*	3.17
PL04	Zachodnie okolice Lubuska	*	90.02
PL02	Żurawno	*	0.52

6. ZARZĄDZANIE OBSZAREM

6.1. Organ lub organy odpowiedzialne za zarządzanie obszarem:

[Powrót](#)

Organizacja:	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
Adres:	Polska Jagiellończyka 13 66-400 Gorzów Wielkopolski
Adres e-mail:	sekretariat@gorzowwlp.rdos.gov.pl

6.2. Plan(-y) zarządzania:

Aktualny plan zarządzania istnieje:

☐	Tak
☒	Nie, ale jest w przygotowaniu
☐	Nie

7. MAPA OBSZARU

[Powrót](#)

Nr ID INSPIRE:

PL.ZIPOP.1393.N2K.PLH080060

Mapa załączona jako plik PDF w formacie elektronicznym (opcjonalnie)

☒ Tak ☐ Nie

Odniesienie lub odniesienia do oryginalnej mapy wykorzystanej przy digitalizacji granic elektronicznych (opcjonalnie)

--